

ISSN 0125-7447

รายงาน การเฝ้าระวังโรค ประจำสัปดาห์

WEEKLY EPIDEMIOLOGICAL
SURVEILLANCE REPORT

VOLUME 17 NUMBER 33

AUGUST 22, 1986

หลักสูตรระดับมหาวิทยาลัยและการ	389
ควบคุมโรคในภาคพื้นทวีปแอฟริกา	
สถานการณ์โรคไข้เลือดออก	392
สถานการณ์โรค	398

บทความ

หลักสูตรระดับมหาวิทยาลัยและการควบคุมโรคในภาคพื้นทวีปแอฟริกา

Epidemiology and Disease control

Senior level training course in the African Region

ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาประเทศสมาชิกขององค์การอนามัยโลกในภาคพื้นทวีปแอฟริกา ได้พยายามส่งเสริมและสนับสนุนโปรแกรมการจัดฝึกอบรมการควบคุมโรคติดต่อระดับนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาระบาดวิทยา ซึ่งในสมัยก่อนนั้นจะทำการจัดฝึกอบรมนอกภาคพื้นทวีปแอฟริกา แต่เมื่อปี ค.ศ. 1980 ในการประชุมครั้งที่ 30 คณะกรรมการได้เสนอญัตติต่อที่ประชุมให้ผู้อำนวยการใหญ่ขององค์การอนามัยโลกและผู้อำนวยการประจำภาคพื้น จัดการฝึกอบรมในสาขาระบาดวิทยาในกลุ่มประเทศแอฟริกา และในปี ค.ศ. 1981 ได้มีการจัดตั้งคณะที่ปรึกษาขึ้นเพื่อเตรียมการและจัดฝึกอบรมในสาขาระบาดวิทยา ซึ่งใช้เวลาในการอบรมประมาณ 4 เดือน โดยครั้งแรกเป็นหลักสูตรที่สอนโดยใช้ภาษาอังกฤษ จัดในเดือนกรกฎาคม ปี ค.ศ. 1982 ในประเทศ Nairobi, Kenya และหลักสูตรที่เหมือนกันนี้ได้จัดขึ้นในประเทศ Bamako และ Mali ในเดือนกรกฎาคม ปี ค.ศ. 1989 โดยใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสอน

หลักสูตรในการฝึกอบรมครั้งนี้ได้จัดไว้สำหรับแพทย์, ทันตแพทย์, สัตวแพทย์ และนักสาธารณสุขทั่วไป

วัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม

เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมในหลักสูตรระดับมหาวิทยาลัยแล้ว ผู้เข้าอบรมสามารถที่จะ

1. วางแผน, จัดตั้ง, ดำเนินงาน และแปลผลรายงานเฝ้าระวังโรคที่สำคัญ ๆ ได้ โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับการเกิดโรค จัดตั้งโครงสร้างการบริการด้านสุขภาพ พัฒนาสภาวะสุขภาพและสถานะเศรษฐกิจและสังคม จัดหาทรัพยากรและกำลังคนที่เอื้ออำนวยในการดำเนินงาน

2. วางแผน, ดำเนินงาน, นิเทศงาน และหามาตรการในการควบคุมและ

ป้องกันโรครวมไปถึงการสำรวจทางระบาดวิทยา

3. ให้การอบรมในด้านระบาดวิทยาและการควบคุมโรคกับเจ้าหน้าที่
สาธารณสุข

4. ประเมินผลโครงการควบคุมโรคติดต่อทั้งในด้านเทคนิคและการบริหาร

5. บ่งชี้ข้อบกพร่องของระบบการบริการสุขภาพ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อ
ควบคุมโรคติดต่อและสามารถหามาตรการในการแก้ไข

6. ทบทวนงานวิจัยที่ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานที่ทำ เพื่อประโยชน์
ในการวางแผนประยุกต์ใช้ และประเมินผลมาตรการควบคุมโรคติดต่อที่มีอยู่

7. ยอมรับในบทบาทและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในหน่วยงาน
เฝ้าระวังโรคและกิจกรรมในการควบคุมโรค

รายละเอียดหลักสูตร

หลักสูตรการอบรมผู้ปฏิบัติงานระดับสูงนี้ จะเน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็น
นักระบาดวิทยาซึ่งสามารถจะพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและการควบคุมโรคติดต่อระดับชาติให้
เข้มแข็งยิ่งขึ้นเมื่อถึงตอนท้ายของการอบรม หลักสูตรจะจัดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมใช้เวลา
ส่วนใหญ่ในภาคปฏิบัติ สำหรับหลักสูตรทั้งสองคือใน Nairobi และ Bamako จะเริ่มจัด
ฝึกอบรมในเดือนกรกฎาคม ถึง ตุลาคม และ กรกฎาคม ถึง พฤศจิกายน ตามลำดับของทุก ๆ
ปี ในประเทศ Nairobi นั้นจะใช้เวลาในการอบรม 19 อาทิตย์ ส่วนในประเทศ Bamako
ใช้เวลา 14 อาทิตย์ ในหลักสูตรทั้งสองประมาณ $\frac{1}{2}$ ของเวลาการฝึกอบรมจะเป็นการเรียน
ในภาคทฤษฎี $\frac{1}{2}$ ของเวลาการฝึกอบรมจะเป็นไปในรูปของ Plenary sessions, group
exercises และ group discussion และเวลาที่เหลือคือ $\frac{1}{4}$ ของระยะเวลาการ
ฝึกอบรมจะเป็นออกฝึกภาคสนาม เพราะฉะนั้นพอจะสรุปได้ว่าประมาณ 75 % ของระยะเวลา
การฝึกอบรมจะใช้ไปในรูปของการฝึกปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ ๆ

ตารางที่ 1 จำนวนผู้รับการอบรมระดับสูงจากหน่วยงานสถานที่และเวลาที่อบรม
WHO ออฟริกา ปี 1970 - 1985

สถานที่อบรม	ปีที่เข้ารับการอบรม						รวม
	1970-72	1973-75	1976-78	1979-81	1982-84	1985	
Nairobi	-	-	-	-	63	22	85
Bamako	-	-	-	-	18	20	38
นอกภาคพื้นนี้	7	31	39	62	36	4	179
รวม	7	31	39	62	117	46	302

วิจารณ์

ระหว่างปี ค.ศ. 1970 และ 1981 มีบุคลากรทางสาธารณสุขระดับสูงได้เข้าทำการฝึกอบรมหลักสูตรระดับปริญญาตรีเป็นจำนวนทั้งหมด 139 คน โดยเริ่มต้นจาก 2 คน ในปี 1970 และ 29 คน ในปี 1981 นับตั้งแต่การริเริ่มการจัดฝึกอบรมทางระบาดวิทยาในภาคพื้นแอฟริกา ทำให้สามารถสนองความต้องการในการฝึกอบรมมากยิ่งขึ้น โดยจะเห็นจากโปรแกรมของประเทศ Nairobi มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นจำนวน 85 คน ในระหว่างปี 1982 และ 1985 และโปรแกรมของประเทศ Bamako มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม 38 คน ในระหว่างปี 1984 - 1985 (โดยดูได้จากตารางที่ 1)

จากการติดตามข่าวของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในช่วงปี 1982 - 1984 ปรากฏว่าสามารถติดตามได้ 85 คน จาก 117 คน ประมาณ 50 คน (59 %) กลับไปทำงานในด้านระบาดวิทยา และประมาณ 20 คน (24 %) ทำงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับงานระบาดวิทยาส่วนที่เหลือประมาณ 15 คน (17 %) ทำงานในโรงพยาบาลหรือออกไปจากวงการสาธารณสุข

อย่างไรก็ตาม องค์การอนามัยโลกภาคพื้นแอฟริกาได้วางแผนในการหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการประเมินผล ผลกระทบของหลักสูตร โดยจัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อสอบถามผู้ที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมแล้วในประเทศ Nairobi และ Bamako และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้นี้จะนำมาปรับปรุงหลักสูตรการอบรมในเรื่องนี้ต่อไป

สำหรับหลักสูตรในปี ค.ศ. 1986 จะเริ่มตั้งแต่วันที่ 7 กรกฎาคม ถึงวันที่ 14 พฤศจิกายน ในประเทศ Nairobi และจาก 7 กรกฎาคม ถึง 11 ตุลาคม ในประเทศ Bamako ผู้สนใจทั่วไปสามารถติดต่อสอบถามขอใบสมัครผ่านสำนักงานองค์การอนามัยโลกในประเทศของตนได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

(ถอดความจาก WHO Weekly Epidemiological Record No 23, 9 June 1986
p 173 - 174)

(ต่อ หน้าถัดไป)